

OBSAH

PŘEDMLUVA	11
1. OBECNÁ ČÁST	
CESTOVNÍ LÉKAŘSTVÍ, RIZIKA CESTOVÁNÍ	
A MOŽNOSTI PREVENCE	13
1. Co je cestovní lékařství (Jiří Beran)	15
1.1. Historie, náplň a pracovníci oboru	15
1.1.1. Cestovní medicína ve světě	15
1.1.2. Cestovní lékařství v ČR	17
1.1.3. Principy oboru cestovní medicíny v České republice	18
1.2. Vybavení, personální obsazení a dokumentace	
na pracovištích oboru	21
1.2.1. Vznik center cestovní medicíny a jejich vývoj	21
1.2.2. Činnosti a běžný chod center cestovní medicíny	23
1.2.3. Zdravotní dokumentace	24
1.3. Infekční a neinfekční příčiny nemocností cestovatelů	27
1.3.1. Cestování českých turistů	28
1.3.2. Rizika cestování a principy prevence	29
2. Přehled zdravotních rizik při cestování do zahraničí	33
<i>(Jiří Vaništa, Jiří Beran, Veronika Wertzová)</i>	
2.1. Teplé klima (Jiří Vaništa)	33
2.2. Patologické stavy vyvolané vlivem horkého klimatu (Jiří Vaništa)	34
2.3. Sluneční záření (Jiří Vaništa)	36
2.4. Cestování letadlem (Jiří Vaništa)	41
2.5. Kinetóza (Jiří Vaništa)	45
2.6. Pásmová nemoc (Jiří Beran)	46
2.7. Hluboká žilní trombóza cestovatelů (Jiří Beran)	48
2.8. Výšková nemoc (Jiří Beran)	50
2.9. Koupání a potápění (Jiří Vaništa)	54
2.10. Nehody, úrazy a pouliční násilí při cestách do zahraničí	
<i>(Veronika Wertzová)</i>	55
3. Základy prevence nález a ochrany zdraví na cestách (Jiří Beran) ...	59
3.1. Mezinárodní zdravotní řád	62
3.2. Mezinárodní očkovací průkaz	64

3.3.	Prevence alimentárních nákaz	66
3.4.	Dezinfekce vody na cestách	68
3.5.	Prevence respiračních nákaz	69
3.6.	Ochrana před napadením členovci	72
3.7.	Opatření při importu vysoce virulentních nákaz	75
3.8.	Cestovní lékárnička	77
3.9.	Cestovní pojištění	81
4.	Očkování a imunizace před cestou do zahraničí (Jiří Beran)	83
4.1.	Očkování a imunizace	83
4.2.	Rozdělení očkovacích látek	84
4.3.	Očkovací schémata a imunogenita vakcín	85
4.4.	Kombinace očkovacích látek	89
4.5.	Reakce po očkování	90
4.6.	Principy správné imunizace a kontraindikace očkování	91
4.7.	Odhad rizika před cestou a priority očkování	92
4.8.	Povinné očkování	94
4.8.1.	Očkování proti žluté zimnici	94
4.8.2.	Povinné očkování proti meningokokové meningitidě	96
4.9.	Doporučená očkování	96
4.9.1.	Očkování proti virové hepatitidě A a B	96
4.9.2.	Očkování proti břišnímu tyfu	97
4.9.3.	Doporučené očkování proti meningokokové meningitidě	98
4.9.4.	Očkování proti dětské obrně	98
4.9.5.	Očkování proti vzteklině	98
4.9.6.	Očkování proti choleře	99
4.9.7.	Očkování proti japonské encefalitidě	99
4.9.8.	Očkování proti klíšťové encefalitidě	99
4.9.9.	Očkování proti chřipce	100
5.	Zvláštní skupiny cestovatelů (Jiří Vaništa)	103
5.1.	Cestování s dětmi	104
5.2.	Žena a cestování	107
5.2.1.	Cestování těhotných žen	108
5.3.	Cestování osob vyššího věku	110
5.4.	Cestování chronicky nemocných osob	112
5.4.1.	Choroby srdce a krevního oběhu	112
5.4.2.	Plicní choroby	113
5.4.3.	Choroby ledvín a močových cest	113
5.4.4.	Choroby trávicího ústrojí	114
5.4.5.	Choroby nervové soustavy	114
5.4.6.	Cukrovka	115
5.4.7.	Kožní choroby	117
5.4.8.	Alergické choroby	118
5.4.9.	Ostatní chronická onemocnění	119
5.4.10.	Cestování osob se sníženou obranyschopností	119
5.4.11.	Cestování hendikepovaných osob	121

2. SPECIÁLNÍ ČÁST	
ONEMOCNĚNÍ CESTOVATELŮ, IMPORTOVANÉ NÁKAZY	
A VYŠETŘENÍ PO NÁVRATU	123
6. Malárie (Jiří Vaništa)	125
6.1. Výskyt	125
6.2. Etiologie a patogenese	126
6.3. Epidemiologie	128
6.4. Klinický obraz	128
6.5. Diagnostika	130
6.6. Terapie	133
6.7. Profylaxe	139
6.8. Pohotovostní samoléčba	144
7. Průjem cestovatelů (Jiří Vaništa)	145
7.1. Definice	145
7.2. Etiologie	145
7.3. Epidemiologie	147
7.4. Klinický obraz	149
7.5. Diferenciální diagnóza	150
7.6. Terapie	152
7.7. Prevence	155
8. Nejčastější importované nákazy (Jiří Vaništa)	159
8.1. Virové hepatitidy	160
8.1.1. Hepatitida A	161
8.1.2. Hepatitida B	163
8.1.3. Hepatitida C	165
8.1.4. Hepatitida D	166
8.1.5. Hepatitida E	167
8.2. Horečka dengue	168
8.3. Břišní tyfus a paratyfy	172
8.4. Rickettsiázy	177
8.5. Parazitární nákazy	179
8.5.1. Protozoární nákazy	181
8.5.2. Nákazy způsobené červy (helmintózy)	190
8.6. Respirační nákazy	195
8.6.1. Chřipka	196
8.6.2. Ptačí chřipka	198
8.6.3. Nemoc SARS	199
8.6.4. Cestovní legionelóza	200
8.6.5. Tuberkulóza	201
8.6.6. Nákaza plicními motolicemi	203
8.7. Nákazy přenášené sexuálním stykem	204
9. Nákaza virem HIV a cestování (Ladislav Machala)	209
9.1. Ochrana cestovatele před nákazou HIV	209
9.2. Cestování osob infikovaných HIV	212

10. Poškození zdraví způsobená živočichy (<i>Ladislav Machala</i>)	217
10.1. Mechanické poranění	217
10.2. Poškození jedovatými živočichy	220
10.2.1. Poškození jedovatými hady	220
10.2.2. Poškození jedovatými rybami	223
10.2.3. Poškození jedovatými členovci	223
10.2.4. Poranění nižšími živočichy	225
10.3. Alimentární intoxikace mořskými živočichy	228
11. Vyšetření po návratu a diferenciální diagnostika (<i>Jiří Vaništa</i>)	233
11.1. Vyšetření po návratu z epidemiologicky závažné oblasti	233
11.2. Diferenciální diagnostika horečky	234
11.3. Diferenciální diagnostika kožních příznaků	244
11.4. Diferenciální diagnostika poškození jater	250
11.5. Diferenciální diagnostika eozinofilie	253
12. Přehled zemí nejčastěji navštěvovaných českými turisty	259
(<i>Jiří Beran</i>)	
12.1. Brazílie	261
12.2. Dominikánská republika	262
12.3. Egypt	264
12.4. Filipíny	265
12.5. Gambie	266
12.6. Indie	267
12.7. Indonésie	269
12.8. Keňa	271
12.9. Tanzanie	272
12.10. Thajsko	273
12.11. Tunisko	274
12.12. Turecko	275
LITERATURA	277
ZKRATKY	279
REJSTŘÍK	281